

İSİF 107 HADİS İLİMLERİ VE USULÜ I III. HAFTA DR. MEHMET ALI ÇALGAN

Sünnet-Vahiy Münasebeti

DERS İZLENCESİ

- 1.Sünnet Vahiy Münasebeti
2. Kur'an dışı vahye ayetlerden deliller
3. Kur'an dışı vahye hadislerden deliller
- 4.Kur'an dışı vahye aklî deliller

KURAN DIŞI VAHİY

Yüce Allah vasıtalı veya vasıtasız olarak kullarına iletmek istediği mesajları, çok farklı yol ve şekillerle Peygamber'e bildirir. Dolayısıyla vahiy, Peygamberlere mahsus bir Allah vergisidir.

Hz. Peygamber'in bütün sünneti, tıpkı Kur'ân ayetleri gibi vahiy kaynaklı mıdır, yoksa tamamen kendisine ait bir tasarruf mudur?

KURAN DIŞI VAHİY

Cenabı Hakk'ın Peygamber Efendimiz'le (sav) iletiŐimi sadece Kuranı Kerim ile sınırlı değildir. Sünnetin hepsi olmasa da önemli bir kısmının vahiy kaynaklı olduğu gerek Kuranı Kerim'den ve hadislerden delillerle, gerekse aklî çıkarımlarla açık biçimde ortaya konabilmektedir.

KURAN DIŞI VAHİY

Dinî hayatla ilgili konularda bütün söyledikleri ve yaptıkları ya vahiy kaynaklıdır, ya da vahyin onayını almıştır. Zira, Hz. Peygamber'in tamamen kendi kafasından dinî ahkâm koyması makul değildir; çünkü dinin sahibi Allah'tır. Öte yandan, Rasûlullah'ın bir insan olarak kendi içtihadı sonucu söylediği sözler ve ortaya koyduğu davranışlar da vardır. Bunlar şayet ilahî bir müdahaleye maruz kalmamış ise, Allah tarafından da kabul gördüğu anlamına gelir. Eğer müdahaleye uğramış ise, doğrusu ortaya çıkmış olur.

KURAN DIŞI VAHİY

Hız. İbrahim'e (as) Hud 69-71 ayetlerde belirtildiği üzere melekler insan suretinde gelerek konuŐmuŐlardır. Bu konuŐma, Hız. İbrahim'in kendisine verilen sahifeler dışında Cenabı Hakk'la başka bir iletişim yoludur. Hız. İbrahim için geğerli olan bu iletiŐimin Peygamber Efendimiz için hayli hayli geğerli olması gayet makuldur.

KURAN DIŞI VAHİY

Hz. AiŐe (ra) validemiz ifk hadisesinde kendisini temize çıkaracak bir haberin Peygamberimiz'e Kur'an âyetleri gibi namazlarda okunan bir vahiy ile değil de, başka türlü bir vahiy ile geleceğini umduğunu belirtmiŐtir. Demek ki sahâbe Rasûlullah'ın Kur'an dışında da vahye muhatab olduğunu biliyordu.

KURAN DIŞI VAHYİN DELİLLERİ

- 1) Kur'ân-ı Kerîm'den deliller
- 2) Hadislerden deliller
 - 1) Kudsî hadisler
 - 2) Gaybî hadisler
 - 3) Cibril hadisleri
- 3) Aklî deliller

KURAN'DAN DELİLLER

Hz. Peygamber'e tâbi olmayı, O'nu örnek almayı ve emirlerine uymayı emreden pek çok ayet vardır. Bu ayetler Hz. Peygamber'in söz ve davranışlarının murâd-ı ilâhîye uygun olmasını, dolayısıyla vahiyle desteklenmesini gerekli kılmaktadır.

KURAN'DAN DELİLLER: Kible Ayeti

Hız. Peygamber, hicretten bir buçuk sene sonrasına kadar namazlarını hep Kudüs'e doğru kılmıştı. Mescid-i Aksâ'nın kible olduğunu emreden bir ayet Kur'ân'da yoktur. O'nun sadece kendi tercihi olarak Kudüs'e doğru namaz kıldığını düşünecek olsak, *“yüzünü gökyüzüne doğru kaldırıp durduğunu şüphesiz görüyoruz; muhakkak seni razı olduğun kibleye doğru döndüreceğiz”* (Bakara, 2/143) ayeti boşlukta kalır.

KURAN'DAN DELİLLER: Sırrı İfşa Hadisesi

“Peygamber, eşlerinden birine gizlice bir söz söylemişti. Fakat eşi, o sözü başkalarına haber verip Allah da bunu Peygamber'e açıklayınca, Peygamber (eşine) bir kısmını bildirmiş bir kısmından da vazgeçmişti. Peygamber bunu ona haber verince eşi: "Bunu sana kim bildirdi?" dedi. Peygamber: "Bilen, her şeyden haberi olan Allah bana bildirdi." dedi.”

(Tahrir 3) Bu ayeti kerimede açıkça Cenab-ı Hakk'ın Peygamberimiz'e, eşinin, sırrını ifşa etmesini bildirmesinden bahsedilmektedir. Peki bu bildirme nasıl gerçekleşmiştir?

KURAN'DAN DELİLLER: Mekke'nin Fethi

“Andolsun ki, Allah, Resûl’ünün rüyasının, hak olduğunu tasdik etti. Ve Allah dilerse, siz mutlaka Mescid-i Haram’a emin olarak, başlarınız tıraş edilmiş ve (saçlarınız) kısaltılmış olarak korkusuzca gireceksiniz.” (Fetih 27). Rasûlullah Efendimiz (sav) rüyasında Mekke’ye girdiğini görmüştü. Daha sonra inen yukarıdaki ayet-i kerime bu rüyanın hak olduğunu ve gerçekleşeceği müjdesini veriyor. Peki bu rüya nasıl bir iletişim yoludur? Tabii ki Kuran dışı vahiy.

KURAN'DAN DELİLLER: Hikmetin İnişİ

“Sana Kitab’ı ve Hikmet’i indirdi” (Nisa113)

Başka ayetlerde de Kur’an ile beraber zikredilen hikmetle, sünnetin kast edildiğini belirtmiştik.

Bu ayette ise «hikmetin indirilmesi»nden bahsedilmektedir. Demek ki sünnetin önemli bir bölümü vahiyle belirlenmiştir.

HADİSLERDEN DELİLLER

“Bana Kur’ân ve O’nunla birlikte O’nun benzeri verildi...” (Ebû Davud, Sünnet, 6).

HADİSLERDEN DELİLLER: Kudsî Hadisler

Kudsî hadisler Allah Teâlâ'nın Peygamberimizin diliyle haber verdiği sözlerdir. Bunlar tarifi gereği Kur'an dışı vahiydirler.

«Ey kullarım! Ben zulmü kendime haram ettim, onu sizin aranızda da haram kıldım. Binâenaleyh birbirinize zulmetmeyin!» (Müslim, Birr, 55)

HADİSLERDEN DELİLLER: Gaybî Hadisler

Rasûlullah'ın (sav) geçmiş ümmetlerden, âhir zaman, kıyamet günü, cennet ve cehennemle ilgili gelecekte verdiğini haberler gaybî haberlerdir. Bunlar da tarifleri gereği Kur'an dışı vahiydirler.

Örnek: kevserin cennette bir nehir oluşunun bildirilmesi (Müslim, "Şalât", 53)

HADİSLERDEN DELİLLER: Cibril Hadisleri

Cebrail (as) pek çok münasebetle Peygamberimiz'i ziyaret etmiş ve O'na (sav) çeşitli bilgiler vermiştir. Bunlar da tarifleri gereği Kur'an dışı vahiydirler zira bir melek Cenab-ı Hakk'ın iradesi dışında bir insanla görüşüp bilgi paylaşamaz.

Örnek: İman, islam ve ihsanın, komşu hakkının öneminin, namaz vakitlerinin ve kılınışının anlatıldığı hadisler.

AKLÎ DELİLLER

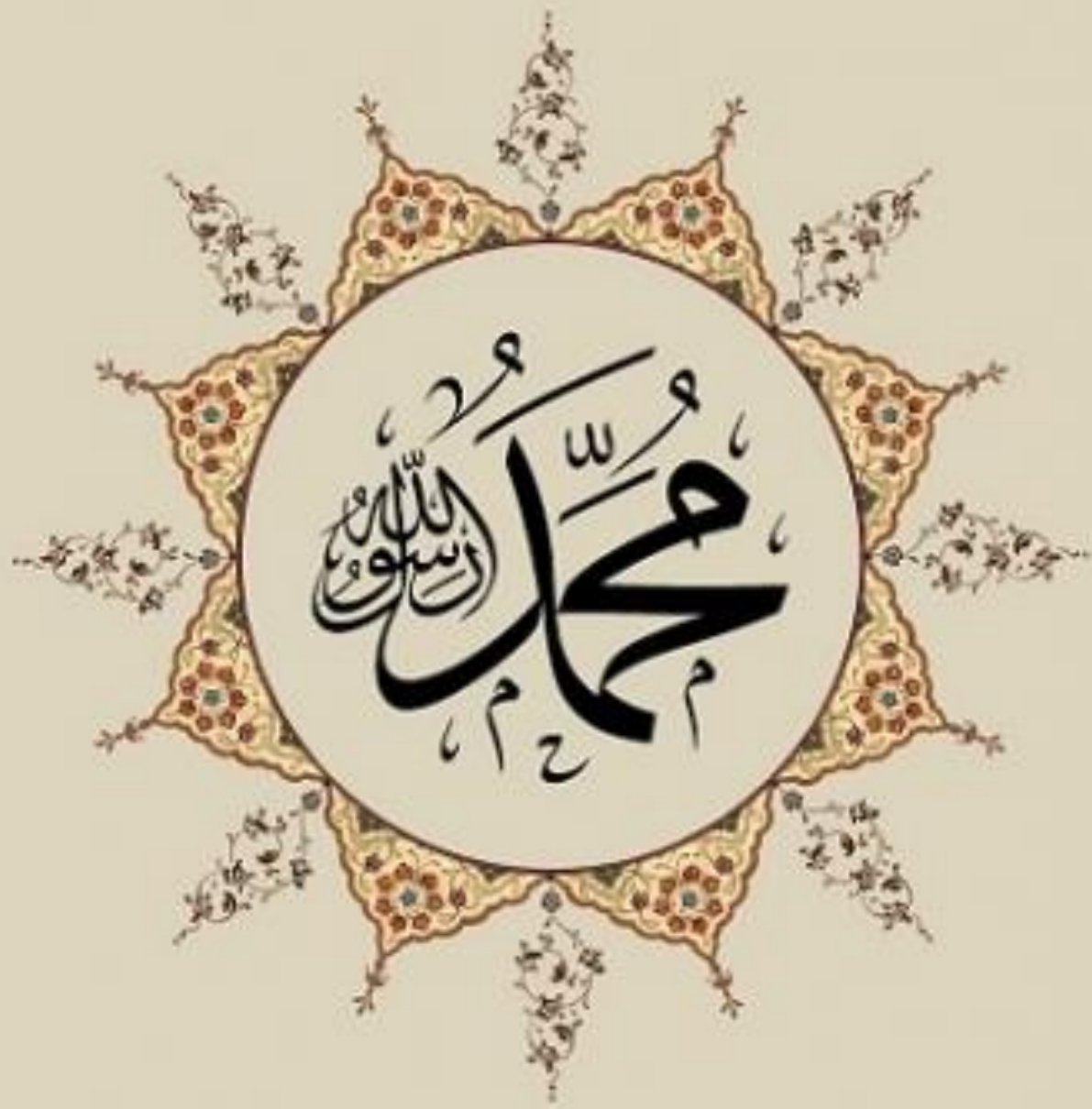
- Namazların rekat sayıları
- Zekatın oranları
- Kurân-ı Kerîm ayetlerinin tertibi

gibi hususlar bir insanın içtihiadıyla tespit edemeyeceği konulardır.

ÖZET

- 1.Sünnet Vahiy Münasebeti
2. Kur'an dışı vahye ayetlerden deliller
3. Kur'an dışı vahye hadislerden deliller
- 4.Kur'an dışı vahye aklî deliller

Bu sunumun hazırlanmasında Atatürk Üniversitesi Hadis kitabından istifade edilmiştir.